

Klimat-och näringslivsdepartementet
kn.nm@regeringskansliet.se

Yttrande över promemoria Ersättning vid rådighetsinskränkningar till följd av artskyddet

Er beteckning: KN2026/00002

Sammanfattning

Länsstyrelsen instämmer på ett övergripande plan i förslaget att tydliggöra lagstiftningen och underlätta för berörda markägare att få ersättning när viktiga områden för artskyddet undantas från skogsbruk. Däremot har vi synpunkter och farhågor gällande delar av förslaget.

Avsnitt 4

4.1

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget om årliga utbetalningar då det riskerar att bli komplicerade prövningar samt en stor administrativ börda för myndigheterna. Dessutom verkar det oklart hur dessa områden både ska värderas samt hur ersatta områden ska kunna följas upp och registreras.

4.3

Länsstyrelsen instämmer i förslaget att staten ska kunna kräva tillbaka ersättning om skogsbruksåtgärder har utförts i ett område där ersättning betalats ut. Myndigheternas tillsyn över ytor med utbetald ersättning riskerar dock att bli komplicerad och resurskrävande om ersättningen inte följs upp med ett formellt skydd. Länsstyrelsen anser att det även kan bli svårt att reda ut i vilka fall och hur mycket som berörd markägare ska betala tillbaka. I skälen till förslagen framgår att det blir en bedömningsfråga för myndigheterna i varje enskilt fall.

Vi motsätter oss däremot förslaget om en tidsgräns på 10 år för återbetalningskrav. Förslaget kan enligt vår bedömning leda till att en markägare som fått ersättning för att man avstått avverkning

efter 10 kan avverka och få betalt igen för samma träd. Det är varken bra för artskyddet eller för statens investering.

4.4

I förslaget lyfter man att utbetalning av ersättning kan följas upp med ett formellt skydd. Länsstyrelsen instämmer men anser att förslaget bör ha en tydligare målsättning kring detta för att skydda statens investering, säkra bevarandet och för att underlätta myndigheternas uppföljning och tillsyn.

Avsnitt 6

6.3.2 Konsekvenser för staten

I nuläget är det Länsstyrelsen som handlägger artskyddsdispenser. Det framgår i promemorian att det finns förslag, men i nuläget inte är fastställt, vilken myndighet som ska hantera artskyddsdispenserna inom skogsbruket i framtiden. Det är även osett i vilken grad ersättningsfrågan kommer att kunna lösas på frivillig väg under Skogsstyrelsens prövning, och hur stor andel som i stället kommer att behöva lösas i domstol. Därför är det svårt att bedöma hur stora konsekvenserna för Länsstyrelsen kommer att bli.

Länsstyrelsen tror dock att myndigheterna samlat kommer att få en ökad administrativ börda. Vår bedömning är att många små områden som tidigare skulle lämnats som en frivillig avsättning, nu kommer att hanteras som artskyddsärende med efterföljande formellt skydd. Om möjligheten till ersättning även kommer att nyttjas av storskogsbruket kan det potentiellt få stora konsekvenser.

6.4 Konsekvenser för miljön.

Förslaget kan få en positiv effekt då det kan innebära att fler områden av värde för artskyddet bevaras. Idag avverkas många skogar som har fridlysta arter, bland annat för att artförekomsterna är okända av Skogsstyrelsen och markägaren. Genom rätten till ersättning bedömer vi att fler markägare själva kommer att vilja aktualisera artskyddsärenden. För god naturvårdsnytta är det viktigt att de medel som anslås till artskyddsärenden även i framtiden läggs som en egen pott utöver det ordinarie anslagen för formellt skydd. Om inte nya medel tillförs för markersättningar och administration anser Länsstyrelsen att förslaget riskerar leda till en sämre måluppfyllelse för Levande skogar och internationella åtaganden

gällande biologisk mångfald. Detta då medel och framför allt personella resurser till viss del kommer att styras bort från områden som har högre skyddsvärde och prioritet enligt gällande strategi för formellt skydd av skogsmark. Om möjligheten till ersättning även kommer att nyttjas av storskogsbruket kan det potentiellt få stora konsekvenser.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med Camilla Carlsson som föredragande. I ärendets beredning har även chefen på naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt Erika Groth på naturmiljöenheten deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.